

รายงานสรุปการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้/ประชุมเชิงปฏิบัติการ/และเป็นวิทยากร
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ.....นางสาวนิชานันท์.....นามสกุล.....นนทก.....
ตำแหน่ง.....เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน.....กลุ่ม/ฝ่าย.....วิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน.....
หลักสูตร/หัวข้อเรื่องอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้.....
.....“ปฐพีวิทยาพื้นฐาน”.....
สถานที่อบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้.....
.....เรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ (e-training).....
หน่วยงานที่จัดฝึกอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้.....
.....กรมพัฒนาที่ดิน.....
ตั้งแต่วันที่ 23 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2569 ถึงวันที่ 23 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2569
เพื่อ ☒ อบรม ☐ สัมมนา ☐ อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 2 สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

2.1 รายงานสรุปเนื้อหาสาระสำคัญในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

“ปฐพีวิทยาพื้นฐาน”

วัตถุประสงค์

- เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับผู้เรียนในเรื่องปฐพีวิทยาพื้นฐาน

เนื้อหาบทเรียน

- ความหมายและความสำคัญของดิน
- สมบัติของดิน
- ทรัพยากรดินของประเทศไทย
- การใช้งานแอปพลิเคชัน LDD On Farm Land Use Planning

บทที่ 1 ความหมายและความสำคัญของดิน

ดิน หมายถึง วัสดุธรรมชาติที่เกิดจากเศษชิ้นส่วนของหินและแร่ผสมคลุกเคล้ากับซากพืชซากสัตว์

ความสำคัญของดิน ดิน เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญและจำเป็นต่อการเจริญเติบโตของพืช เป็นแหล่งให้ธาตุอาหารและน้ำแก่พืช เป็นที่ยึดเกาะของรากให้พืชทรงตัวอยู่ได้ เป็นที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิต และยังเป็นปัจจัย 4 สำหรับมนุษย์ ได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค ดังนั้นดินจึงมีความสำคัญโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตและการดำรงชีวิตของมนุษย์ สัตว์และพืช

ส่วนประกอบของดิน แบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. อินทรีย์วัตถุ คือ เศษชิ้นส่วนของหินและแร่ที่เกิดจากการการผุพังสลายตัว
2. อินทรีย์วัตถุ คือ ซากพืชซากสัตว์ที่ย่อยสลาย
3. น้ำ ทำให้การสลายตัวของหินและการเน่าเปื่อยของซากพืชซากสัตว์ทำให้เกิดการละลายของแร่ธาตุในดิน

4. อากาศ

การสร้างตัวของดิน ลักษณะสมบัติของดินและพัฒนาการของดินถูกควบคุมด้วยปัจจัยแวดล้อม 5 ประการ คือ 1) สภาพภูมิอากาศ 2) สภาพภูมิประเทศ 3) วัตถุดิบกำเนิดดิน 4) สิ่งมีชีวิต 5) เวลา

บทที่ 2 สมบัติของดิน

แบ่งออกเป็น 4 ด้าน สำคัญ ดังนี้

2.1 สมบัติทางกายภาพ สามารถสังเกตได้จากภายนอก ได้แก่ เนื้อดิน มีลักษณะ ทราวย ร่วน เหนียว โครงสร้างดิน เกิดจากการจับตัวกันเป็นเม็ดดินของอนุภาคดิน และสีดิน เชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมการเกิดดิน แร่ และ ชนิดของวัตถุดิบกำเนิดดิน

2.2 สมบัติทางเคมี ไม่สามารถมองเห็นด้วยตาเปล่า ต้องมีการทดสอบในห้องปฏิบัติการ เป็นสมบัติที่เกี่ยวข้องกับการเกิดปฏิกิริยาเคมี และองค์ประกอบทางเคมีเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบลักษณะการดูดซับและแลกเปลี่ยนแร่ ธาตุและปฏิกิริยาเคมี สมบัติทางเคมีที่สำคัญของดิน คือ ความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ความสามารถในการแลกเปลี่ยนประจุบวก และปริมาณธาตุอาหารพืช ธาตุอาหารที่พืชจำเป็นต้องใช้เพื่อการเจริญเติบโตมีอยู่ 16 ธาตุ 13 ธาตุ ได้มาจากการผุพังสลายตัวของหินแร่และอินทรีย์วัตถุในดิน อีก 3 ธาตุได้มาจากอากาศและน้ำ ธาตุอาหารพืชส่วนใหญ่มาจากดิน

3. สมบัติทางแรงของดิน เป็นลักษณะเฉพาะตัวของแร่ที่สามารถมองเห็น สัมผัส และทดสอบโดยใช้เครื่องมือได้ ได้แก่ รูปผลึก ความแข็ง สี สีส้มละเอียด ความวาว การให้แสงผ่าน ความหนาแน่น

4. สมบัติทางชีวภาพของดิน สัตว์ในดินและบนดินมีผลต่อสมบัติทางชีวภาพของดิน มีผลต่อการย่อยสลายซากพืชซากสัตว์ มนุษย์ศึกษาสมบัติของดินเพื่อเลือกใช้ วางแผนการผลิตทางการเกษตร ปรับปรุงบำรุงดินและอนุรักษ์ดินเพื่อความเป็นอยู่ที่ยั่งยืน

บทที่ 3 ทรัพยากรดินของประเทศไทย

แบ่งออกเป็น 5 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคใต้ ภาคตะวันออก ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยแต่ละภูมิภาคก็จะมีลักษณะดินและปัญหาของดินแตกต่างกันไป ดังนี้

3.1 ภาคใต้ มีความหลากหลายของดินทั้งดินทรายจัด ดินอินทรีย์ ดินเหนียว และดินพรุ โดยเฉพาะพื้นที่ชายฝั่งมักพบปัญหาดินเปรี้ยว สถานภาพทรัพยากรดินปัญหาภาคใต้ สามารถจำแนกดินปัญหาที่เกิดขึ้นตามสภาพธรรมชาติ ได้เป็น 5 ประเภทดังนี้

3.2 ภาคตะวันออก มีลักษณะเป็นภูเขาและที่ราบลอนลูกคลื่นและที่ราบชายฝั่งทะเล ความอุดมสมบูรณ์ของดินปานกลางถึงต่ำแต่มีความเหมาะสมสูงมากในเชิงภูมิอากาศสำหรับการทำสวนผลไม้และพืชเศรษฐกิจ สถานภาพทรัพยากรดินปัญหาภาคตะวันออก สามารถจำแนกดินปัญหาที่เกิดตามสภาพธรรมชาติ ได้เป็น 4 ประเภทดังนี้

3.2 ภาคกลาง เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ และดินมีความอุดมสมบูรณ์สูง เป็นแหล่งปลูกข้าวและพืชผลที่สำคัญของประเทศ สถานภาพทรัพยากรดินปัญหาภาคกลาง สามารถจำแนกดินปัญหาที่เกิดตามสภาพธรรมชาติ ได้เป็น 4 ประเภทดังนี้

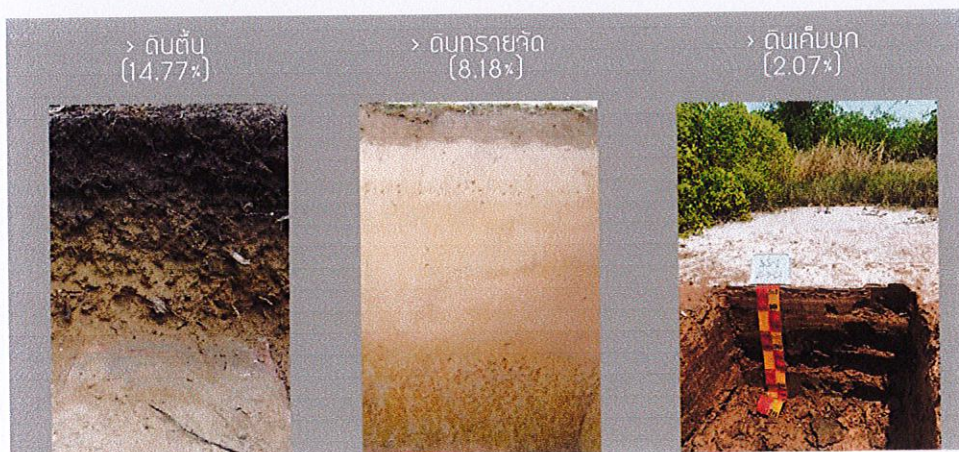
3.4 ภาคเหนือ ดินบริเวณเทือกเขาสูงมักเป็นดินที่มีการชะล้างสูง ดินลูกรัง และดินร่วนปนทราย

สถานภาพทรัพยากรดินปัญหาภาคเหนือ

3.5 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทรายและดินทรายจัด ดินอุ้มน้ำได้น้อยและมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

สถานภาพทรัพยากรดินปัญหาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

บทที่ 4 การใช้งานแอปพลิเคชัน LDD On Farm Land Use Planning

เป็นระบบข้อมูลออนไลน์ สามารถใช้คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล และสมาร์ทโฟน ในระบบ Android หรือ ios และต้องมีการเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต โดยการลงทะเบียน โดยแอปพลิเคชันนี้ ประกอบไปด้วย ข้อมูลดิน แหล่งน้ำ ความเหมาะสมของดินในการปลูกพืช และการใช้ที่ดิน ประโยชน์ของแอปพลิเคชันนี้ เพื่อใช้บริหารจัดการแปลงให้มีประสิทธิภาพ โดยเกษตรกรสามารถเลือกพืชปลูกให้เหมาะสม หรือพืชเศรษฐกิจที่สนใจ โดยสามารถประมวลผล และสรุปผลเป็นรายงานได้

2.2 ประสบการณ์ / ประโยชน์ที่ได้รับ / การประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

☒ ต่อตนเอง

.....เรียนรู้และเข้าใจในเรื่องปฐพีวิทยาพื้นฐานมากยิ่งขึ้น และสามารถใช้อปพลิเคชัน LDD on Farm Land use Planning ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและเผยแพร่ให้ผู้อื่นที่สนใจได้.....

☒ ต่อหน่วยงาน / การนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

.....นำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องแม่นยำมากขึ้น.....

2.3 ปัญหาและอุปสรรคในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ

.....
.....

2.4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ ณิชา นนทก

(นางสาวนิชานันท์ นนทก)

ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

ผู้รายงาน

วันที่ 22 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2569

ส่วนที่ 3 ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

(✓) ทราบ

.....
.....

ลงชื่อ นายบัณฑิต หนองหารพิทักษ์

(นายบัณฑิต หนองหารพิทักษ์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

วันที่.....เดือน ๒๔ ก.ค. ๒๕๖๙.....

กรมพัฒนาที่ดิน

ในประกาศนียบัตรให้ไว้เพื่อแสดงว่า

นางสาวนิชนันท์ นนทก

ได้ผ่านการฝึกอบรมการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ระบบ LDD e-Training
หลักสูตร "ปฐพีวิทยาพื้นฐาน รุ่น 02 ปี 2569"

รุ่นที่ 2/2569 : เมษายน 2569 - กันยายน 2569

(นางสาวสุภัตรา วัฒนา)
อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน

คำ/เลขที่

มี/วันที่